

EĞİTİMDE YAPAY ZEKÂ KULLANIMI FİRSATLAR ve RİSKLER

Yazar

Dr. VeyseL COŞKUN

EĞİTİMDE YAPAY ZEKÂ KULLANIMI FİRSATLAR ve RİSKLER

Yazar

Dr. Veysel COŞKUN

ORCID: 0000-0002-7189-2363

E-ISBN: 978-625-5531-85-8

DOI: 10.54637/vizetek.9786255531858

Copyright © Vizetek

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Vizetek Yayıncılık Sanayi ve Ticaret Limited Şirketine aittir. Vizetek Yayıncılık'ın izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı, elektronik, mekanik, fotokopi, manyetik, kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Bu kitap elektronik ortamda yayımlanmaktadır. Kitap içeriğinin tüm sorumluluğu yazar(lar)ına aittir.

Yayın Tasarımcısı / Koordinatörü: Seda AYGÜN

Kapak Tasarımı: Veysel COŞKUN

Mizanpaj: Vizetek Dizgi

Yayın Tarihi: Temmuz, 2025

Materyal Türü: Elektronik Kitap (Çevrim içi / Web tabanlı)

Elektronik Yayın Formatı: PDF

Elektronik Yayın Tipi: Adobe Ebook Reader

Seyranbağları Mah. İncesu Cad. 10/2 Çankaya/ANKARA

Tel.: (0312) 482 00 11

Web: www.vizetek.com.tr

E-mail: vizetekiayincilik@gmail.com

Yayıncı Sertifika No: 41575

EĞİTİMDE YAPAY ZEKÂ KULLANIMI FİRSATLAR ve RİSKLER

Yazar

Dr. Veysel COŞKUN

ÖN SÖZ

Dijital dönüşüm çağının en çarpıcı kavramlarından biri olan yapay zekâ, eğitim alanını yalnızca araçsal değil, aynı zamanda kavramsal düzeyde dönüştüren bir paradigma haline gelmiştir. Bu kitap, yapay zekânın eğitimdeki potansiyelini pedagojik, etik ve sistemsel açılardan bütüncül bir bakışla değerlendirmeyi hedeflemektedir.

Son yıllarda öğretmenler, yöneticiler ve politika yapıcılar; yapay zekâ teknolojilerini öğretim materyallerinin tasarımı, içeriklerin uyarlanması, bireyselleştirilmiş öğrenme deneyimlerinin oluşturulması ve eğitim sistemlerinin optimizasyonu gibi birçok amaçla kullanma yönünde artan bir eğilim sergilemektedir. Ancak bu yeniliklerin ardında, veri gizliliği, algoritmik önyargı, akademik dürüstlük ve eğitimde eşitsizlik gibi yeni risk alanları da ortaya çıkmaktadır.

Bu bağlamda, elinizdeki çalışma yapay zekânın eğitimde kullanımına dair fırsatları ve riskleri, kuramsal altyapılar ve güncel uygulamalar eşliğinde ele almakta; dijitalleşen öğrenme ortamlarında öğretmen ve öğrencilerin karşılaştıkları yeni deneyimlerin anlamlandırılmasına katkı sunmaktadır. Yalnızca yapay zekânın ne olduğu değil, nasıl öğrenileceği, nasıl öğretilmesi gerektiği ve eğitim politikaları ile nasıl bütünleşmesi gerektiği sorularına da yanıt aranmaktadır.

Kitap boyunca hem uygulayıcılara hem araştırmacılara rehberlik edebilecek çok yönlü bir perspektif sunulmakta; yapay zekânın eğitimin insan merkezli doğasıyla nasıl uyumlandırılabilmesine dair kritik değerlendirmeler paylaşılmaktadır. Çünkü teknolojik yeniliklerin değer kazanması, ancak etik sorumluluk, pedagojik derinlik ve toplumsal fayda ilkeleriyle harmanlandığında mümkün olur.

Bu çalışmanın, dijital çağda eğitimde rehberlik arayışında olan herkese ilham verici bir kaynak olmasını temenni ederim.

Dr. Veyssel COŞKUN

İÇİNDEKİLER

Giriş	1
BÖLÜM 1	
Yapay Zeka Nedir?	2
BÖLÜM 2	
Yapay Zeka Türleri	2
2.1. İşlevselliği bakımından yapay zekâ türleri	2
2.2. Yetkinlik düzeyine göre yapay zekâ türleri	3
BÖLÜM 3	
Yapay Zeka Oluşturmada Kullanılan Yaklaşımlar ve Kullanım Alanları	4
3.1. Üretken Yapay Zeka	6
BÖLÜM 4	
Eğitim ve Yapay Zekâ Kullanımı	8
4.1. Eğitim kurumları ve sistemleri bağlamında yapay zekâ uygulamaları	10
4.2. Öğrenme ve öğretimde yapay zekâ uygulamaları	11
4.3. Yapay zekâyı öğrenme	22
BÖLÜM 5	
Eğitimde Yapay Zekânın Sağladığı Fırsatlar	27
BÖLÜM 6	
Eğitimde Yapay Zekâ Kullanımının Riskleri	29
6.1. Veri gizliliği ve güvenlik sorunları	31
6.2. Yanlış bilgi üretme	32
6.3. Algoritmik önyargılar ve adaletsizlik	32
6.4. Diğer riskler	34
BÖLÜM 7	
Gelecek Perspektifi ve Öneriler	35
Kaynaklar	42

*Sevgiyle ve minnetle; bu çalışma, hayat arkadaşım Ümit ve ışığımız Güneş'e
ithafen kaleme alınmıştır.*